

BULETIN INFORMATIV

Nr. 103 (1-31 martie 2018)

Noutăți legislative și alte știri

CREDIBIL
TRANSPARENT PROFITABIL
BUSINESSUL FĂRĂ CORUPȚIE este mai...
SIGUR
INTEGRU SIMPLU PROSPER
AVANTAJOS

În perioada 1 – 31 martie 2018, echipa IDIS "Viitorul"/ANB a continuat să monitorizeze implementarea propunerilor incluse în Agenda Națională de Business. Acest buletin conține monitorizarea modificărilor legislative și a noutăților privind implementarea priorităților stabilite în Agenda Națională de Business, conține alte noutăți de interes pentru mediul de afaceri.

În acest număr:

REPREZENTANȚII INSTITUTULUI DE PROPAGARE A CUNOȘTIȚELOR DIN MYANMAR, ÎN VIZITĂ DE LUCRU LA IDIS „VIITORUL”	2
ACHIZIȚIILE PUBLICE – ÎN CONTINUĂ PERFEȚIONARE	4
AȚIUNI ANTICORUPȚIE ÎN DOMENIUL FISCAL	6
REDUCEREA DECALAJULUI DINTRE LEGILE DE PE HÂRTIE ȘI APLICAREA LOR	7

REPREZENTANȚII INSTITUTULUI DE PROPAGARE A CUNOȘTIȚELOR DIN MYANMAR, ÎN VIZITĂ DE LUCRU LA IDIS „VIITORUL”

În perioada 26 februarie – 1 martie, ANB/IDIS „Viitorul” a găzduit o misiune a Institutului de Propagare a Cunoștințelor (Yone Kyi Yar Knowledge Propagation Society -YKY) din Republica Uniunea Myanmar. Misiunea a fost alcătuită din directorul de operațiuni Zaw Htet Aung și directorul de programe Myo Htet.

Reprezentanții institutului din Myanmar au vizitat țara noastră cu scopul de a-și consolida cunoștințele în dialogului între autorități și sectorul privat, precum și în monitorizarea procesului electoral.

Agenda vizitei misiunii a inclus un șir de întâlniri de lucru cu experții ANB/IDIS și reprezentanții diferitor organizații ale societății civile, precum Transparency International Moldova, Asociația „Promo-LEX”, CALM, Centrul de Politici și Reforme, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției, dar și Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

„Întâlnirile cu organizațiile care luptă împotriva corupției ne-au făcut să înțelegem mai multe despre soluțiile și măsurile împotriva acestui fenomen”, a spus Myo Htet, directorul de programe al Institutului de Propagare a Cunoștințelor. La rândul său, directorul de operațiuni de la același institut, Zaw Htet Aung, a subliniat „Am învățat multe lucruri și de la CALM. Țara noastră se confruntă și ea cu o serie de provocări în calea descentralizării, iar informația oferită de reprezentanții CALM o vom împărtăși cu plăcere cu funcționarii publici de la nivel local și regional. De asemenea, discuția cu echipa de la Promo-LEX ne-a făcut să înțelegem mai bine motivul pentru care ONG-urile trebuie să coopereze cu diferiți parteneri internaționali pentru a-și îmbunătăți activitățile și politicile”.

Astfel, reprezentanții Institutului de Propagare a Cunoștințelor au menționat că de la fiecare organizație au acumulat informații, experiență și bune practice pe care le vor implementa în Myanmar pentru a-și îmbunătăți comunicarea cu autoritățile publice și a susține valorile democrației. Tot ei au recunoscut că în țara lor dialogul public-privat nu este la cel mai înalt nivel, iar relațiile dintre agenții economici suferă adesea de lipsă de competitivitate.

Un interes deosebit pentru Misiunea Yone Kyi Yar din Myanmar au prezentat discuțiile cu experții ANB pe marginea dialogului public-

privat eficient, inclusiv agenda anticorupție, fără de care nu poate fi vorba de o societate democratică.

Detalii la adresa:

<http://anb.viitorul.org/ro/content/reprezentan%C8%9Bii-institutului-de-propagare-cuno%C8%99tin%C8%9Belor-din-myanmar-%C3%AEn-vizit%C4%83-de-lucru-la>

ACHIZIȚIILE PUBLICE – ÎN CONTINUĂ PERFEȚIONARE

Ministerul Finanțelor a elaborat și supus consultărilor publice proiectul de lege pentru **modificarea și completarea Legii nr.131 din 3 iulie 2015 privind achizițiile publice**. Potrivit autorului, proiectul a fost elaborat în vederea armonizării cadrului normativ național în domeniul achizițiilor publice la acquis-ul comunitar, în conformitate cu angajamentele din Acordul de Asociere pe care le are Republica Moldova față de Uniunea Europeană.

Reieșind din nota informativă, un aspect important al proiectului de lege este facilitarea comunicării electronice în sistemul de achiziție, prin stabilirea și reglementarea unor instrumente electronice.

Totodată, proiectul de lege introduce și conceptul DUAE, care reprezintă Documentul Unic de Achiziții European, furnizat în format electronic prin utilizarea formatului standard stabilit de Comisia Europeană și care constă în declarația pe propria răspundere a operatorului economic cu privire la îndeplinirea criteriilor de calificare și selecție. Astfel, se propune substituirea prezentării documentelor de calificare a operatorilor economici până la deschiderea ofertelor, cu post-calificarea, care se referă la faptul că autoritatea contractantă va solicita toate actele necesare de la ofertantul câștigător.

Conform autorului, un alt aspect inovativ al proiectului de lege este introducerea unor concepte noi în ceea ce privește criteriile de atribuire în domeniul achizițiilor publice și anume: prețul cel mai scăzut, costul cel mai scăzut, cel mai bun raport calitate-preț și cel mai bun raport calitate-cost.

Pentru mai multe detalii, proiectul poate fi accesat la următorul link:

<http://particip.gov.md/proiectview.php?l=ro&idd=5136>

În aceeași ordine de idei, la ședința Guvernului din 28 martie 2018 a fost aprobat **Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul achizițiilor publice** pentru anii 2018-2020.

În pofida activităților efectuate, achizițiile publice continuă să fie un domeniu vulnerabil la riscurile de fraudă și corupție.

Printre principalele probleme declarate regăsim:

1. Cadrul legal existent, în pofida modificărilor și completărilor efectuate în ultimii ani, nu este aliniat în totalitate la acquis-ul comunitar în domeniul achizițiilor publice
2. Modul actual de organizare și desfășurare a procesului de achiziții publice, lipsa controalelor și altor instrumente de prevenire
3. Transparența redusă a procesului de achiziții publice și interesul insuficient a societății civile
4. Impactul redus al activității instituțiilor de supraveghere, control, soluționare a contestațiilor și expertiză, în prevenirea riscurilor de fraudă și corupție în procesul de achiziții publice
5. Problemele legate de sistemele informaționale în achiziții și achiziții electronice

Prioritățile stabilite pentru perioada vizată sunt:

1. Revizuirea cadrului legal și regulator privind achizițiile publice
2. Optimizarea procesului de achiziții, dezvoltarea capacităților autorităților contractante în efectuarea achizițiilor publice și prevenirea corupției în domeniu, consolidarea procedurilor de control intern în cadrul proceselor de achiziții publice
3. Asigurarea transparenței proceselor de achiziții publice
4. Consolidarea rolului mediului de afaceri și societății civile în prevenirea corupției în achizițiile publice, eliminarea barierelor birocratice, prevenirea achizițiilor aranjate
5. Revizuirea funcțiilor și consolidarea capacităților organelor de supraveghere, control și soluționare a contestațiilor
6. Implementarea sistemului informațional de achiziții publice eficiente și eficace, cu integrarea instrumentelor și bunelor practici de identificare și prevenire a fraudei și corupției

Mai multe detalii găsiți la adresa:

http://www.gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr34_19.pdf

ACȚIUNI ANTICORUPȚIE ÎN DOMENIUL FISCAL

La ședința Guvernului din 28 martie 2018 a fost aprobat Planul sectorial de acțiuni anticorupție în domeniul fiscal pentru anii 2018-2020.

Drept probleme principale identificate au fost menționate:

1. **Cadrul legislativ împovărat și conexiune incompletă în aplicarea transparenței în procesul decizional**

Unul din factorii problemă care influențează mediul de afaceri în Republica Moldova este modificarea frecventă a legislației naționale în ansamblu, care face ca să existe loc de interpretare a acesteia și suspiciuni în ceea ce privește promovarea unor interese de grup.

2. **Existența vulnerabilităților în procesul de prestare a serviciilor**

În vederea eficientizării administrării fiscale, diminuării costurilor afacerilor, precum și modernizării procesului de prestare a serviciilor publice, Serviciul Fiscal de Stat se axează pe posibilitățile avansate ale tehnologiilor informaționale și dezvoltă continuu noi facilități în cadrul sistemului informațional propriu atât pentru contribuabili, cât și pentru funcționarii fiscali. Cu toate acestea, este necesară revizuirea serviciilor prestate în prezent și să asigure optimizarea acestora, întrucât procesele de administrare fiscală implică contactul direct între funcționarul fiscal și contribuabil și sunt cele mai expuse riscurilor aferente corupției și acestea necesită a fi minimizate. De asemenea, procesele de control, în mod special controalele de restituire TVA, gestionare arierate și deservirea contribuabililor sunt procese care pot fi influențate de actele de corupție și conexe corupției. Din aceste cauze, Serviciul Fiscal de Stat își propune să dezvolte mecanisme de minimizare a factorilor coruptibili prin reingineria serviciilor fiscale și implementarea de noi sisteme informaționale.

3. **Deficiențe la nivelul climatului de integritate instituțională**

Pentru soluționarea acestei probleme, Serviciul și-a fixat drept scop actualizarea și ajustarea Codului de conduită a funcționarului fiscal, stabilirea unor sancțiuni clare pentru încălcarea regulilor de activitate profesională, dar și să cultive contribuabililor o educație orientată spre rezistență la corupție.

4. Evaziunea fiscală

Fenomenele corupția și evaziunea fiscală fiind distincte, totuși adesea se completează și se influențează reciproc. O societate coruptă poate contribui la niveluri mai înalte de evaziune fiscală în cazul mituirii funcționarilor publici antrenați în domeniul vizat și viceversa, gradul mare de evaziune fiscală ar putea însemna mai multe oportunități de manifestare a corupției prin mituirea funcționarilor publici de către reprezentanții sectorului privat. Respectiv, Serviciul își propune un sistem fiscal onest și integru, în paralel cu măsuri de diminuare a evaziunii fiscale, iar pentru aceasta este primordială aplicarea măsurilor ce promovează conformarea fără intervenții punitive asupra contribuabililor. Pe de altă parte, numărul mare de controale poate favoriza sporirea incidentelor de corupție. În ceea ce privește regimul de planificare a controalelor, Serviciul Fiscal de Stat necesită să derive numărul controalelor din gradul de risc privind încălcările fiscale pe care îl prezintă contribuabilul.

Mai multe detalii găsiți la adresa:

http://www.gov.md/sites/default/files/document/attachments/intr32_25.pdf

REDUCEREA DECALAJULUI DINTRE LEGILE DE PE HÂRTIE ȘI APLICAREA LOR

În perioada 5-6 martie a.c., echipa și membrii ANB s-au întrunit în cadrul unui atelier de lucru pentru a discuta una din cele mai acide subiecte pentru dezvoltarea mediului de afaceri: decalajul dintre legea scrisă și legea vie aplicată.

Legile bune sunt elementul de bază al unei guvernări democratice și al dezvoltării economice în orice țară pentru diminuarea riscurilor de corupție. Totuși, elaborarea legilor bune este doar o parte a tabloului, cealaltă parte o reprezintă aplicarea legilor. Este una din temele abordate în cadrul ședinței Agendei Naționale de Business cu participarea consultantului senior de la Center for International Private Enterprise, Carmen Stănilă.

De multe ori, adoptarea cadrului legal este privită ca un scop în sine și se trece cu vederea faptul ca pentru guvernare este nevoie de mai mult, nu doar de adoptarea de legi. De multe ori, cetățenii, firmele și societatea civilă asistă la adoptarea de soluții legislative care nu dau rezultate în practică pentru că nu există stimulente pentru punerea lor în practică. Acest fenomen, cunoscut sub numele de «decalaj în aplicarea legislației», se referă la diferența dintre soluțiile care au fost adoptate în documentele legale și felul cum sunt puse în practică. Altfel spus, este vorba despre diferența dintre legi în teorie și felul cum sunt aplicate.

În cadrul workshopului, Carmen Stănilă a afirmat că pentru reducerea decalajului dintre elaborarea și aplicarea legilor este nevoie de prevenție. "Trebuie pus accentul pe îmbunătățirea calității legilor și armonizarea diferitelor prevederi legale și că ele corespund nevoilor celor afectați – echilibru cerere-oferta".

În opinia dnei Tatiana Lariușin, coordonator ANB/economist superior IDIS Viitorul, "Este nevoie de identificarea riscurilor de corupție cu ajutorul businessului, iar acest lucru înseamnă de fapt și lupta cu corupția. Este un exercițiu important pe care trebuie să se axeze companiile pentru diminuarea riscurilor de corupție".

Decalajul dintre legea pe hârtie și modul cum este pusă în aplicare provine din mai mulți factori precum birocrăția stufoasă la nivel local și național, responsabilitățile neclare și suprapunerea atribuțiilor diverselor instituții unde funcționarii publici aplică legea discreționar sau deloc.

Dacă deciziile sunt adoptate în spatele ușilor închise, fără o largă consultare, este posibil ca ele să favorizeze un grup mic de oameni, iar publicul larg să le considere nelegitime și, în consecință, să nu le respecte. Totodată, calitatea legilor depinde de felul cum sunt scrise. Dacă sunt prea complicate, neclare sau conțin prevederi contradictorii, vor fi aplicate în mod defectuos, chiar dacă intenția legiuitorului a fost bună.

În această ordine de idei, în cadrul agendei anticorupție, în referință la prioritățile ANB, membrii platformei au decis să analizeze și să propună soluții concrete pentru a reduce decalajul dintre legislația adoptată și modul de aplicare a acesteia, care afectează mediul privat din Republica Moldova. În perioada următoare reprezentanții ANB concentrându-se în special asupra controalelor privind activitatea de întreprinzător.

Procesul de cartografiere a decalajului dintre legea scrisă și cea aplică a trezit mult interes din partea reprezentanților Asociațiilor de business, participanți la workshop. Întrucât problema dată afectează direct activitatea businessului, echipa ANB, cu suportul CIPE, și-a propus drept scop identificarea curențelor dintre Legea 131 din 2012 la nivel teoretic și aplicabilitatea acesteia.

Pentru realizarea acestei cartografieri, Vă invităm să completați sau să diseminați și Chestionarul pentru Companii privind Legea Controalelor (linkul de mai jos).

<https://goo.gl/forms/5MkvllmStknU8rwo1>

Notă: Răspunsurile Dvs. vor fi folosite în exclusivitate de către experții IDIS Viitorul, fără a publica numele și datele de contact ale respondentului.

Pentru mai multe detalii ne puteți contacta la sediul IDIS, ori contactându-l pe Ofițerul de presă al ANB/IDIS Viitorul, Victor Ursu (tel.069017396, ursu.victoor@gmail.com), ori la adresa: mihaela1croitor@gmail.com - Mihaela Croitor (067660175).